

تازه ترین تحولات مذاکرات هسته ای #۴۷؛ بیم و امیدهای احیای برجام

در حالی که همچنان گمانه‌زنی‌ها درخصوص پاسخ آمریکا به توافق هسته‌ای ادامه دارد، دو روز قبل الجزیره شبکه الجزیره به نقل از منابع آگاه ادعا کرد که پیشنهاد اتحادیه اروپا برای احیای برجام چهار مرحله و دو دوره زمانی را شامل می‌شود که هر کدام ۶ روزه است.

به گزارش سایت خبری پرسون، این منابع که نامی از آنها فاش نشده است، مدعی شدند که در روز اول امضای توافق ۱۷ بانک و ۱۵۰ نهاد اقتصادی رفع تحریم می‌شوند و از همان روز اول اجرای توافق، تهران به طور تدریجی شروع به کاهش گام‌های هسته‌ای خود می‌کند.

آنها همچنین تاکید کردند که همزمان با اجرای توافق ۷ میلیارد دلار از اموال بلوکه شده ایران در کره جنوبی آزادسازی خواهد شد.

این منابع می‌گویند که از جمله سازوکار این توافق این است که ایران طی ۱۲۰ روز بعد از امضای توافق ۵۰ میلیون بشکه نفت صادر خواهد کرد و صادرات نفت ایران پس از این دوره روزانه ۲.۵ میلیون بشکه خواهد بود.

منابع مطلع مدعی‌اند: در این متن پیشنهادی آمده است که اگر واشنگتن بار دیگر از توافق خارج شد باید غرامت مالی پرداخت کند.

خارج شدن سپاه از لیست تروریستی هیچگاه پیش شرط ایران نبوده است

با این حال در تازه‌ترین اظهار نظرهای رسمی مطرح شده از سوی مقامات ایرانی، روز گذشته شاهد بودیم که محمد مرنندی، مشاور تیم مذاکره‌کننده ایران در مذاکرات وین، در واکنش به یک گزارش شبکه سی‌ان‌ان که ادعا کرده بود، «تهران بر خارج کردن نام سپاه پاسداران ایران از لیست تحریم‌های آمریکا پافشاری نخواهد کرد»، در صفحه توئیترش نوشت: من بارها در چند ماه اخیر گفته‌ام خارج کردن نام سپاه پاسداران از لیست سازمان‌های تروریستی خارجی آمریکا هیچ وقت پیش‌شرط یا درخواستی کلیدی نبوده است.

مرنندی ادامه داد: ایران هم سنتکام را در لیست گروه‌های تروریستی‌اش نگاه خواهد داشت. اما اگر آمریکا لازم می‌داند چنین چیزی بگوید تا به توافق مقبولیت بخشد، به خودشان ارتباط دارد.

صحبت‌های مرنندی در حالی مطرح شد که یک مقام ارشد آمریکایی در گفت‌وگو با شبکه خبری سی‌ان‌ان درباره آخرین وضعیت مذاکرات احیای برجام گفته بود: اکنون در مقایسه با دو هفته پیش به حصول توافق در وین نزدیک‌تر شده‌ایم اما هنوز نتیجه نامشخص است زیرا برخی شکاف‌ها به قوت خود باقی مانده است. رئیس‌جمهور باید تنها توافقی را تأیید خواهد کرد که منافع ملی ما را تامین کند.

وی در ادامه با اشاره به متن پیشنهادی اتحادیه اروپا در مذاکرات وین که این اتحادیه آن را پیش‌نویس نهایی خوانده است، ادعا کرده بود که ایران از درخواست کلیدی خود برای حذف نام سپاه پاسداران از فهرست تروریستی آمریکا صرف نظر کرده است.

دلیل تاخیر پاسخ آمریکا

مقامات ایران بر این نظرند که پاسخ‌شان به ایده‌های جوزپ بورل رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا و آن چه امروز به عنوان متن پیش نویس توافق مشخص شده است، راهگشاست.

پس از دریافت جمع‌بندی ایران از سوی اتحادیه اروپا، مقامات اروپایی و نیز فرانسوی واکنش مثبت و رو به جلویی درباره جمع‌بندی نهایی ایران داشتند و بعضاً عنوان کردند که پیشنهادات ایران منطقی، سازنده و دلگرم‌کننده است.

بر اساس آنچه رسانه‌های غربی به نقل از مقامات اروپایی و غربی اعلام کردند، جمع بندی ایران بیشتر روی مسایل باقی مانده مرتبط با تحریم ها و تضمین ها بر سر تعاملات اقتصادی متمرکز است و درباره سوالات باقی مانده میان ایران و آژانس، تهران پیشنهاد جدیدی مطرح نکرده است به این معنا که آنچه در پیش نویس تفاهم شده را قبول دارد.

مقامات آمریکایی اما در این یک هفته صرفاً به این موضع گیری پرداختند که در حال بررسی جمع بندی ایران هستند هر چند که منابع غیررسمی و رسانه های این کشور خواست و اهداف آمریکا در این رابطه را دنبال می‌کنند.

اما پس از چند روز و در حالی که آمریکا اعلام کرده بود همچنان در حال بررسی پاسخ ایران است، بر خلاف رویکردها و موضع گیری‌های اولیه اروپایی‌ها، رسانه‌های غربی رویکرد متناقض در پیش گرفتند و صحنه به یک‌باره تغییر کرد و این رسانه‌ها به نقل از مقام‌های غربی، مدعی شدند که موفقیت

مذاکرات به انعطاف ایران بستگی دارد، در حالی که همین رسانه‌ها تا چند روز پیش پاسخ ایران را سازنده توصیف کرده بودند! به گزارش ایسنا، آنها کار را به جایی کشاندند که گزارش دروغ منتشر کردند و مدعی شدند ایران درخواست دریافت غرامت بابت خروج آمریکا از برجام و ضررهای اقتصادی وارد شده به ایران در پی این اقدام مطرح کرده است. هر چند درخواست ایران برای دریافت غرامت امری منطقی است و در چند سال اخیر بارها از سوی مقامات کشورمان مطرح شده اما در این مرحله از مذاکرات، ایران هیچ خواسته تازه‌ای از جمله دریافت غرامت را در دستور کارش قرار نداده است و در پاسخ اخیر خود به طرف‌های مقابل هم چنین موضوعی طرح نشده است.

ایران پیشنهادهای اصلاحی را برای چند موضوع باقی‌مانده مطرح و راهکارهایی ارائه کرده است که بخشی از این راهکارها نیز پیش‌تر از سوی طرف مقابل مورد حمایت و تفاهم قرار گرفته است. از این رو پیشنهادات اصلاحی ایران به هیچ عنوان مانع توافق یا خارج از مذاکرات انجام شده نبوده و نیست.

از طرفی مقامات اسرائیلی بالاخره سکوت شان را درباره تحولات اخیر در بحث برجام شکستند و همان طور که افکار عمومی انتظار داشت تلاش کردند تا فضای اختلاف و دوگانگی را میان ایران و آمریکا ایجاد کنند. یائیر لاپید، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با ارسال پیامی به کاخ سفید گفته است که متن پیش نویس توافق با معیارها و خطوط قرمز آمریکا هم‌خوانی ندارد و آنچه در متن پیش نویس آمده است را به نوعی امتیاز دهی بیش از حد به ایران می‌داند.

هرچند این اظهارات نخست وزیر اسرائیل با پاسخ مقامات وزارت خارجه آمریکا مواجه شد و تلاش شد نشان داده شود که مخالفت اسرائیل تاثیر در تلاش دولت بایدن برای احیای برجام ندارد اما روشن است که فضای مثبت ایجاد شده طی دو هفته گذشته بعد از بازگشت طرف‌ها به پایتخت‌هایشان با اظهارات و موضع‌گیری‌های متناقض و دخالت مقامات اسرائیلی، به سمت فضایی مه‌آلود و مبهم پیش می‌رود و این تحولات اتفاق نیفتاده است جز در سایه تاخیر آمریکا در پاسخ به جمع بندی ایران.

ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان هفته گذشته در این رابطه تصریح کرد: ایران مستقل از برجام بارها از کانالهای مختلف آمادگی خود را برای پرداختن به مساله زندانیان به طرف آمریکایی اعلام کرده است و آماده ایم با اجرای توافق احیای برجام ایرانیان بی گناه که به خاطر اتهامات واهی نقض تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی قربانی بی عدالتی نظام قضایی آمریکا شده‌اند را آزاد کنیم.

در همین رابطه خبرنگار ایسنا نیز اطلاع داده که موضوع تبادل چهار زندانی ایرانی در مقابل چهار آمریکایی که در ایران زندانی هستند، مورد بررسی است.

کاظم غریب آبادی معاون امور بین الملل قوه قضاییه هفته گذشته در توییتی نوشت: آمریکا ده ها تن از ایرانیان بی گناه را به بهانه دور زدن تحریم های ظالمانه و غیرانسانی بازداشت کرده است.

وی گفته است، آقایان سرهنگ پور و عطار کاشانی دو نفر از بازداشت شدگان اخیر هستند که باید هر چه سریع تر آزاد شوند.

البته غریب آبادی در این توییت اشاره نکرده است که این دو نفر ایرانی، دو نفر از چهار نفر مدنظر ایران هستند یا خیر.

برخی بر این نظرند، ادامه روند طولانی شدن پاسخ آمریکا به ایران، ورود اسرائیل به فضا و دخالت در روند مذاکرات و متن پیش نویس و موضع گیری‌های متناقض، یا تلاش برای فراقنی بر روی پیشنهادات اصلاحی ایران در متن پیش نویس، همان طور که بارها از سوی مقامات ایرانی اعلام شده است، جدیت و اراده آمریکا برای رسیدن به توافق و بازگشت به برجام را زیر سوال می‌برد و اگر آمریکا به دنبال راه یا بهانه ای برای فرار از توافق و بازگشت به برجام است، نمی‌تواند با این اقدامات فرار و مقصر بودنش در این فرایند را پنهان یا وارونه جلوه دهد.

منبع: روزنامه ابتکار